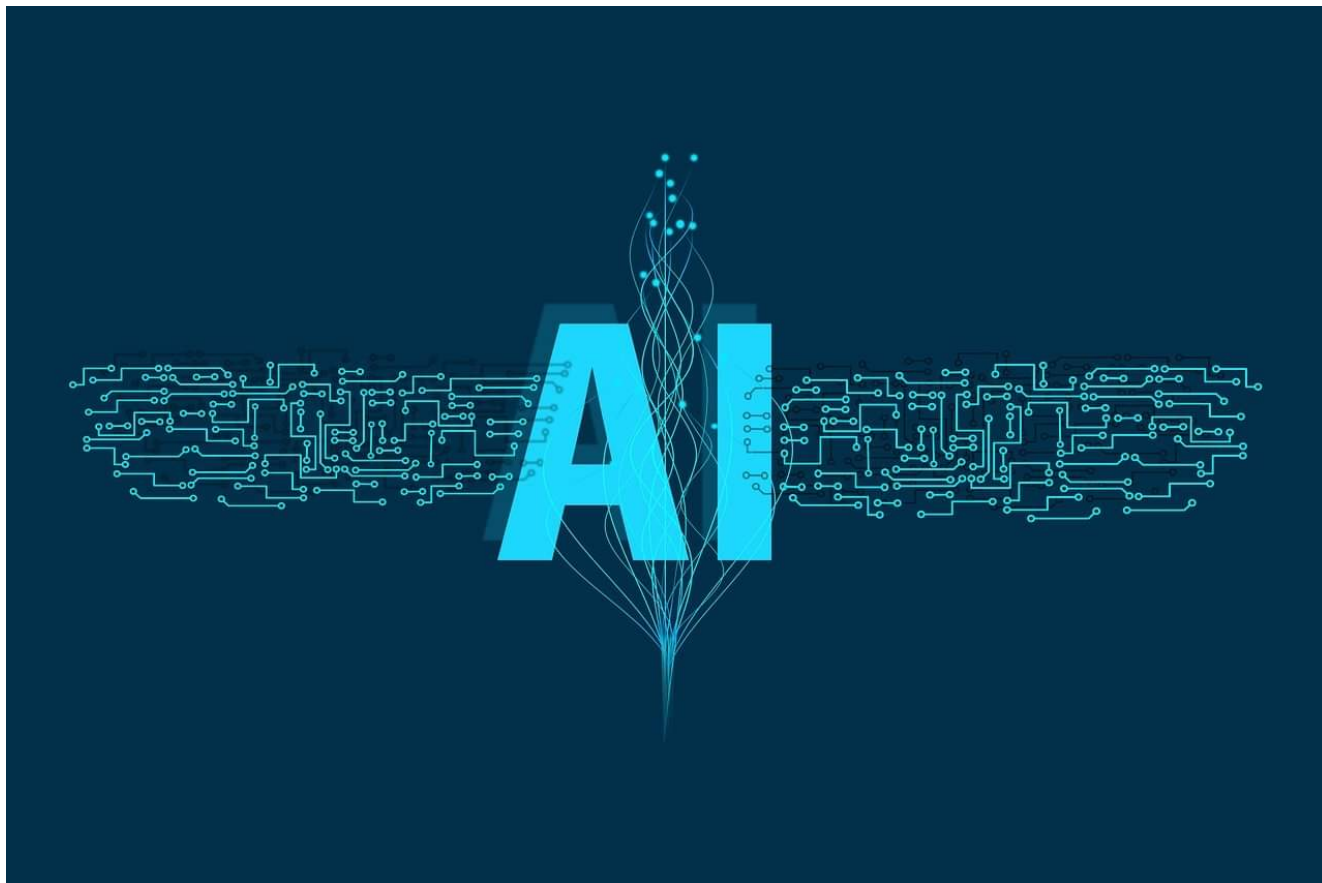

ВИКОРИСТАННЯ CHATGPT У ДОСЛІДЖЕННЯХ МОЖЕ МАТИ ДУЖЕ НЕГАТИВНІ НАСЛІДКИ

На сайті Times Higher Education опублікована стаття Дірка Ліндебаума «Дослідники, які використовують ChatGPT, схожі на індиків, які голосують на Різдво».

Автори звертають увагу на те, що технологія генеративного штучного інтелекту загрожує збіднити дослідження та зруйнувати здатність людей розуміти соціальний світ. З моменту запуску ChatGPT наприкінці листопада минулого року документів та статей про можливості й небезпеки ШІ для навчання та педагогіки стало багато. Але про вплив на дослідження дискусія майже не ведеться, тоді як в окремих дисциплінах суспільних наук ChatGPT вже діє як співавтор. Дослідники схвильовано стрибають на підніжку потяга ШІ, щоб встигнути використати новий інструмент та зробити дослідницький процес більш «ефективним». Однак, слід серйозно подумати як мінімум над трьома наслідками використання ChatGPT у дослідженнях. Перша проблема в тому, що використання технології для складання оглядів літератури збіднює наші власні аналітичні здібності та теоретичну уяву. Здатність розуміти поточну літературу і використовувати уяву має вирішальне значення для розв'язання теоретичних завдань,

пояснень, розуміння практики. Ризик полягає в тому, що надмірна залежність від ChatGPT призведе до декваліфікації розумової сфери, зробить нас погано підготовленими до вирішення нових складних проблем. Друга проблема пов'язана з використанням ChatGPT у соціальних дослідженнях, що суттєво змінює спосіб теоретизації: технологія обробляє дані за допомогою обчислень та формальної раціональності, а не суджень та раціональності. Коли ШІ застосовується до теоретизування, він втілює припущення, що світ заснований на абстрактних та формальних процедурах, правилах та законах, які універсально застосовуються. Це – світогляд, який за твердженням Макса Вебера, завдає шкоди громадському життю. Третя проблема використання ChatGPT у дослідженнях полягає в тому, що це спотворює умови чесного та дійсно конкурентного ринку найкращих ідей. Публікації мають наукову цінність, разом із тим вони важливі для кар'єрного зростання та статусу вченого. Наявні труднощі з отриманням постійних посад породжують у людей сильну спокусу пропустити важку власну інтелектуальну роботу з обмірковування та написання добре продуманих статей у гонитві за довгим списком публікацій у резюме. Не усі готові побачити та прийняти ці ризики. Стрімкий процес залучення ChatGPT в усі види діяльності, включно з дослідницькою, дає підстави прогнозувати його широке використання у майбутньому. Тим не менш, важливо розуміти, що дослідники, зрештою можуть втратити здатність пояснювати та розуміти соціальний світ. То ж на питання «Хто хоче бути індічкою, яка голосує за це похмуре Різдво?» автори статті відповідають «Ні, нас не рахуйте».

Детальніше: <https://is.gd/vnCNwl>, <https://is.gd/zX7uy8>

Фото: pixabay.com

#НРАТ_Усі_новини #НРАТ_ШтучнийІнтелект #НРАТ_Науковцям_новини

#НРАТ_Освітянам_новини

2023-05-26

Інформація з офіційного вебпорталу Національного репозитарію академічних текстів